AÑA 12

5

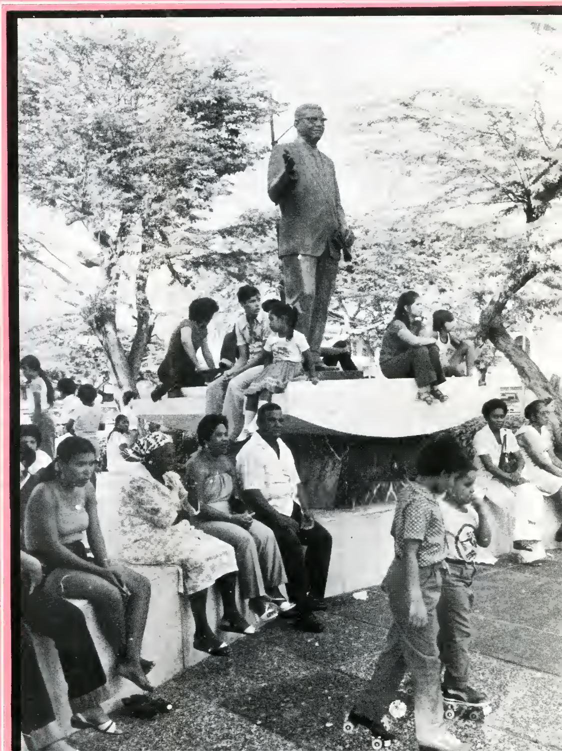
MEI 1981

skol & komunidat

SINDIKATO DI MAESTRONAN DI ARUBA

SIMAR

FOTO:
SIMAR i Skol i Komunidat ta desea tur obrero union, solidaridat i perseveransia den e lucha pa hustisia sosial. (For di e standbeeld di Yuancho Irausquin un parti di e pueblo ta observá e programa di e vakbondnan).

redaktie: j. j. coutinho, c. tromp, u. limapo, r. oomen, h. oplaat, q. maduro.
redaktie-adres: kantoor simar, sabana blanco 36 - *bank:* a.b.n., banknr. 31.47.886.
layout en fotografie: r. de graaff - *drukker:* v.a.d. - *abonnementen:* ned. antillen naf. 25,— per jaar, nederland naf. 25,— per jaar (zeepost), luchtpost naf. 40,— per jaar, overige landen naf. 25,— per jr.
simar, sindikato di maestronan di aruba, sabana blanco 36, p.o.b. 582, oranjestad, tel. 24219 - *bestuur:* madonna stephens, voorz., carla kelkboom, sekr., henk weustink, penningm., veronica paul, 2e sekr., mercedes van der hans-orman, 2e penningm., arturo oduber, comm.
sekretaresse kantoor: mevr. f. alexander - *vergaderplaats:* sabana blanco 36, tel. 24219, simarleden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen - *banken:* banco barclays antiliano v-224-1, algemene bank nederland 31.47.886, *nieuwe leden:* kunnen iedere dag opgegeven worden op het kantoor, sabana blanco 36

skol

aña 12 - no. 5 - mei 1981

Durante e ultimo lunanan nos por a tende hopi komentario tokante desaroyonan ku ta tumando lugar den nos region. No solamente den seno di e partidonan polítiko i di komersio, pero tambe den seno di e sindikatonan nos por a tende hopi komentario. Pa loke ta trata e diskushon ku a tuma lugar den seno di e sindikatonan, nos a ripara ku hopi biaha sindikalistanan ta basa nan mes riba informashonnan obtení for di e Central Latino-Americano de Trabajadores, CLAT. Pa nos esaki tabata un motibo pa investiga di un manera mas profundo kiko CLAT ta insera i voral kiko su maneho den praktika ta. Ku ayudo di un periodista spesialisá den problemanan di Amerika Latino, Jan van der Putten, ku aktualmente ta bibando na Caracas i ku tabata di bishita na Aruba na luna di mart, Skol i Komunidat a logra haya mas informashon enkuanto CLAT. Aki nos ta publika e resultado di nos investigashon, lokual no mester wordo mirá komo un kritika riba kualkier sindikato aki na Aruba, pero mas tanto komo un kontribushon na un diskushon ku kual nos ta spera di por yega na un union mas fuerte entre tur e sindikatonan aki na Aruba.

E politika ambiguo di CLAT na Amerika Latino

& komunidat

sindikato di maestronan di aruba

& komunidat

Parse ku tin bastante storianan bonita tokante CLAT. Si bo kier mira CLAT, e Central Latino Americana de Trabajadores, komo un organisashon progresista, anto bo ta keda hopi kiboká. Den e Chile di Allende CLAT su posishon tabata na banda kontrario. Na banda di Léon Vilarin por ehempel, lider di e welganan di shofer di truk, kualnan tabata un posishon klabe den e kaida di e gobierno di Salvador Allende. Den seno di CLAT nan kier presenta e 'fout' aki komo un ekibokashon. Pero tambe Vilarin awor aki, tin hopi duele di su servisio e tempo ei pa e 'golpistanan'. Despues di Chile (mirá foi punto di bista progresista) mas di e sorto di 'foutnan' aki a sigui.

Desidentenan di CLAT na Hulanda a kaba di investiga e 'clashnan' entre e direktiva di CLAT na Venezuela i e sindikatonan asosiá na Ecuador, Guatemala i Honduras, lokualnan a worde konsiderá (dor di CLAT - Ven.) komo mucho radikal i mucho outónomo. Tambe ta konosí e influensia desisivo di e 'sponsor' mas importante di CLAT: e "Konrad Adenauer Stiftung" di Alemania Oksidental. E organisashon aki ta konosí pa su propaganda intensivo di pensamentonan kristian-demókrata, kual pensamentonan hopi biaha no ta kuadra ku e interesnan di e klase trahador. No obstante esaki, te ainda pa hopi hende ta basta duro pa rekonosé e simpel echo ku CLAT ta e 'brasa sindikal' di e demokrasia-kristian na Amerika Latino.

Hopi palabra bonita, pero . . .

E independensia politiko di CLAT, di kual nan ta gaba asina tanto, ta hopi kontradiktorio ku e lasonan finansiero i ideologiko ku e demokrasía kristian. E ideologia ofishal di CLAT ta esun di e kristian-demókratanan foi di un tempo romantiko, ku palabranan klabe manera: sosialismo komunal (what ever that may be); ni kapitalismo-ni komunismo; anti imperialismo; outonomía di e trahadornan, ets. Sin duda tabatin hopi kristian-demókratanan ku a kere den e ilushonnan aki di un 'terser kaminda'. Sin duda nan tabata kere ku algun medida swak lo tabata sufisiente pa e emansipashon sosial i ekonomiko di Amerika Latino. I enkuanto esaki, pa no hasi tur kos mas kompliká, nos ta supone ku e lidernan kristian-demókrata tabata sinsero den nan proklamashon di nan filosofia politiko. Den hopi kaso sinembargo, nos mester teme ku nan meta no tabata un 'terser kaminda', pero simplemente un modernisashon di e kapitalismo. Den temponan di krises di kapitalismo, manera na Chile durante e Unidad Popular, e demokrasia-kristian a bandoná su politika di reformashon pa sera un pakto ku representantenan di un kapitalismo inlimitá.

Loke tambe ta remarkabel ta e echo ku e 'terser kaminda' tabata bon pa tur kos, pero NO pa worde praktiká dor di e gobiernonan kristian-demókrata. E 'revolushon den libertat' di e kristian-demókrata Eduardo Frei na Chile, no tabata kanando e 'terser kaminda', sino e di promé, ku a kuminsa na Washington i a terminá einan tambe. Na Venezuela esaki tambe ta konta pa e gobiernonan kristian-demókrata di Rafael Caldera i di e presidente aktual, Luis Herrera Campins. E gobierno di Rodrigo Carazo na Costa Rica ta bou di influensia fuerte di kristian-demókratanan i ta worde karakterisá dor di un regreso pa un liberalismo ekonomiko antikuá i dor di opreshon kontra sindikatonan. E ehempel mas amargo ta esun di e partido kristian-demokrata di El Salvador. E junta ku ta na mando einan, tin un kantidat di reformashonnan riba papel ku ta kuadra basta bon ku e ideología kristian-demókrata. E echo ta, ku den praktika nada ta worde reforma, pero sí ta worde asesiná sistemátikamente i ainda esaki no tabata un argumento desisivo pa e kristian-demókratanan pa stop nan apoyo p'e regimen..

Un rumbo pa derecha

Den kaso di diktaduranan, CLAT en general ta enfatisá su aspektonan programatiko. Mas bruto e diktadura, mas amplio e posibilidatnan pa CLAT pa aparese komo un organisashon radikal. Bou regimennan ku ta mira man di komunismo tras di tur reformashon sosial, CLAT masha fasil por worde konsidera komo un organisashon komunista, e mesun emblema anto ku asta kristian-demókratanan ta haña den e diktaduranan mas primitivo.

Te na kuminsamento di añanan setenta, CLAT a enfatisá masha fuerte su karakter anti-imperialista i anti-kapitalista. Den ramo di sindikalismo e tabata defendé e sosialismo (kristian)demókrata, manera e grupo Tomic tabata preferá riba tereno politiko. E Chileno Radomiro Tomic, kandidato-presidensial kristian-demókrata na 1970, tabatatin un programa ku den práktika no a diferensiá hopi ku esun di e sosialista Salvador Allende. E enemigo prinsipal di CLAT tabata, pa añanan largo, e imperialismo merikano i spesialmente su ekstenshon sindikal na Amerika Latino: ORIT. Prinsipalmente bou influensia di e Konrad Adenauer Stiftung, esta di CDU (partido derechista na Alemania), CLAT a bai den un rumbo mas derechista. E tendensia anti-marksista a krese masha fuerte, e tendensia anti-kapitalista en komparashon a mengua i e retorika radikal a keda meskos. Kaminda e hendenan den e base di CLAT tabata buskando koperashon of unidat ku gruponan iskierdista, e direktiva di CLAT tabata purbando di entremeté. Pa CLAT iskierdismo-marksista i derechismo-fasista t'e mesun kos! E aktitut di CLAT kontra Cuba i Nicaragua sandinista ta yuda na un manera masha bunita e gruponan kontrarevolushonario i anti-obreril den e paisnan ei. Nos tin ku komprondé ku CLAT na Amerika Latino ta menos importante ku hende na Hulanda i otro pais (a konsekuensia di e 'lobimento' aktivo di Emilio Máspero i su hendenan) hopi biaha ta kere. Den ningun pais na Amerika Latino e sindikalismo ta worde dominá dor di CLAT. Pero ku e sosten politiko i finansiero di e demokrasia-kristian, ta masha posibel ku CLAT ainda por perkura pa algun sorpresa.

E komplot subversibo

Na paisnan kaminda e kristian-demókratanan ta na mando, bo por eksperiensia kosnan inkreibel ku CLAT. Na Costa Rica, ku ta perdiendo su bon reputashon hopi lihé, na desember i yanuari di aña '80 tabatin, pa di dos biaha denter di un aña, un welga den e plantashinan di bakoba di e kompania merikano "United Brands" (Susesor di e 'doño' di Amerika Sentral di temponan pasá, "United Fruit"). E welga aki a trese hopi ekspreshon di solidaridat for di otro sindikatonan. Algun sindikato di CLAT sinembargo a ekspresá nan solidaridat ku e gobierno di Carazo, ku a hasi komo sifuera e welga tabata un komplot subversibo internashonal (un taktiko baho, bon konosí den nos region tambe). Den e pais di su sede prinsipal, Venezuela, CLAT su relashon ku e gobierno kristian-demókrata ku aktualmente ta na poder, ta mas ku bon. Nos a tende ku e gobierno ta supsidiá CLAT indirektamente dor di pone hendenan di CLAT riba 'payroll' di diferente ministerio. Den e korant "El Nacional" nos por a lesa un artikulo den kual na un manera festivo e 25 aña di eksistensia di CLAT a worde konmemorá. (Fundá na 1954 bou di e nomber Confederacion Latino Americano de Syndicatos Christianos, kual nomber despues a worde konsidera komo inadekuado). Outór di e artikulo aki tabata Eduardo Fernández, eligí komo sekretario-general di e partido sosial-kristian (= kristian-demokrata) na mando, COPEI. Fernández ta un eksponente di e sekshon derechista (di COPEI), di kual eks-presidente Rafael Caldera — kandidato inofishal pa elekshon di desember 1983 — ta e lider maksimo. I ta na unda e di Seis Kongreso di e Juventut Demokratiko Kristian di Amerika (JUDCA) na fin di yanuari '80 a worde tení? Den e Universidat di Trahadornan di Amerika Latino (UTAL), e sentro di formashon di CLAT pa lidernan sindikal Latino Amerikano, na San Antinio de Los Altos, serka di Caracas. Na momento ku e lucha pa libertat den Amerika Latino ta tumando proporshonnan heróika i asta ta duna mas speransa, JUDCA (inagurá dor di presidente Herrera; ku mensahe espesial di e 'patriarko' Caldera) ta ekspresá su mes kontra e "eskalashon di supversion marksista", un ekspreshon karakteristiko pa tur kapitalista ku ta haña nan mes konfrontá ku eksihensianan di e klase opremí.

Test-case

Un 'test-case' masha interesante ta e komportashon di e bontnan di CLAT na Venezuela durante e promé disturbionan grandi den mundo obreril desde hopi tempo, for di oktober te ku desember di aña '79.

E politika liberal ekonomiko di e gobierno-Herrera ta parse hopi riba e medidanan ku e disípulonan di e 'Skol di Chicago' di e ekonomistanan Friedman i Harberger a imponé den e diktaduranan grandi di Amerika Latino. Hopi artikulonan indespensabel a perde nan supsidio i kontrol di preis pa parti di gobierno i di tal manera a worde bandoná den e afan di oferta i demanda. Esei kiermen: entregá na merset di e grupo chikito di kompanianan grandisimo, ku ta dominá e mer-

Bou di e regimenan diktatorial na Suramerika CLAT no ta aktua komo e organisashon di reformashonnan, pero ta preferá di mantene e situashon reinante.

VILLA VICTORIA
1-900G
S-4804
VIDRIERIA

kado. Promé ku e preisnan a worde deskontrolá, ya kaba nan tabata riba un nivel hopi mas halto ku na New York; despues nan a bay layra manera 'vuurpijl'. Masha leu abou a keda presidente Herrera, kende, komo kandidato, a primintí di bira e 'presidente di e pobernan' i ku awor ta oponé su mes kontra e eksihensia di e "Central de Trabajadores Venezolanod" (CTV), ku varios miyon di miembro, pa kompensashon di salario. E mayoria di e partido anteriormente na mando, Accion Democrática, i e gruponan iskierdista den seno di CTV, a eksihi un lei pa regla un oumento di 30% di e salarionan minimo, ku un kaída proporshonal pa e salarionan mas halto. E otro grupo den e konflikto a keda insisti ku oumentonan di sueldo, ku segun e konstitushon, solamente por a worde realisá ku kontraktonan kolektibo (CAO) i no pa medio di un lei general. Den e grupo aki a sera kabes hunto: e gobierno, Fedecámaras, ku ta e prinsipal organisashon di komersio partikular, i tambe e sindikatonan afoliá na CLAT, incluyendo e frakshon di CLAT den seno di CTV.

Retironan masal

Ku ayudo di un mayoria parlamentario, formá pa A.D. i e partidonan iskierdista, e lei menshoná a bira realidat i a worde firmá, bou protesta, dor di presidente Herrera i akseptá, tambe bou di protesta, pa Fedecámaras. Pero e lucha tabata hopi fuerte: dos welga nashonal di e maestronan, welga i demostrashonnan den e estadonan, un marcha di protesta masal na Caracas, ku permiso polisial i tog desbaratá dor di polis, i asta a yega masha serka di un welga general. E lucha a eksihi varios bida. Ta un echo ku A.D. a probechá politikamente di e lucha sindikal. Tambe ta un echo, ku durante e lucha aki e bontnan di CLAT no a hiba na pecho e intereses di e trahador, pero esun di e gobierno kristian-demókrata. Ni CLAT, ni un di e sindikatonan kristian-demókrata a tuma posishon den e periodo aki. Nan a aktua komo sifuera e konflikto no tabata eksisti i a purba na paralisá CTV internamente.

E lei pa oumento di sueldo ta na vigor for di dia promé di yanuari 1980. Por lo menos ofishalmente, pasobra hopi kontratista ainda no ta kumpliendo ku e lei i retironan ta tumando lugar masalmente. Ku un kampaña intensibo kontra e supuesto absentismo laboral, ku mas bien ta sosediendo den rangonan halto i no den e base, komersio ta kreando kondishonnan pa un kontra-atake. Oumento di preisnan, mientrastanto, ta sigui ketu bai. I un biaha mas pa banda di CLAT ta reina silensio. Falta di informashon nunka por ta e motibo. E silensio doloroso aki ta reda mas ku tur e papelnan yen di solidaridat pa ku e pueblonan den miseria i bou opreshon.

Derechonan humano

No por worde dismentí, ku CLAT a bringa pa defende e derechonan humano bou di regimennan diktatorial. Pero e progresistanan den CLAT ta mará na un struktura ku no ta permiti kambionan drastiko, ya ku e demokrasia-kristian no ta un partido di reformashonnan, pero ta preferá di mantene e situashon reinante. ●

van het BESTUUR

Het is erg teleurstellend te moeten konstateren dat het nog steeds moeilijk is met dit B.C. tot een goed en zakelijk overleg te komen.
Bij de afhandeling van punt 3 en 4 van het protokol is dit weer overduidelijk gebleken.
Het B.C. behoudt zich het recht voor (op grond van haar beslissingsmacht) om beslissingen te nemen zonder voldoende argumentatie harerzijds en zonder rekening te houden met de argumenten van de andere partij.
Punt 3 van het protokol spreekt van het "overleg" bij het afwikkelen van het vergaderen viel blijkbaar niet in goede aarde bij de heren gedeputeerden, want de vergadering heeft nog steeds niet plaatsgevonden. Wel ontvingen wij een telegram, waarin het B.C. ons meedeelde dat we onze bezwaren t.a.v. de genomen beslissing schriftelijk kenbaar konden maken. Het B.C. zou dan beoordelen of een vergadering nodig was!
Dit is dan de stand van zaken op dit moment. Of met de benoeming van een hoofd onderwijszaken en de gedeputeerde van onderwijs de relatie tussen de Simar en het B.C. noemenswaardig zal veranderen valt nog te bezien. Het is

MTS-probleem. De Simar stelde voor:
1. De inhouding van de salarissen van de MTS-leerkrachten (bijna 2 maanden) uit te smeren over de rest van het jaar, op grond van het feit dat dit usance is bij langdurige stakingen.
2. Daar de Simar van mening is dat het protokol op donderdagavond getekend had kunnen worden en dat het tot zondagavond duurde te wijten was aan interne problemen in de MEP, leek het ons redelijk dat de laatste stakingsdag donderdag zou zijn.
3. Aangezien de MTS-staking werd opgeschort vanaf zaterdag 12.01 tot en met maandag, moet de 2-1|2 dag normaal doorbetaald worden (dit gebeurde op verzoek van de oudercommissie van de MTS).
Het B.C. beschikte afwijzend op alle drie de punten. Hun argumenten:
— Akkoord gaan met punt 1 zou inhouden een aantasting van het principe "no work, no pay"(!).
— Het akkoord is zondagavond ondertekend, dus de staking is zondagavond afgelopen.
— Het B.C. is bereid 1 dag, de maandag te betalen, het weekend telt niet.
Een voorstel van gedeputeerde Zaandam om een week later met het hele B.C. te

zeer de vraag of deze personen de deskundigheid en de kracht bezitten om een duidelijk en onderwijsgericht beleid uit te stippelen en door te voeren in een B.C. dat duidelijk anti-onderwijs en anti-vakbond is.

Vergadering met de minister van onderwijs

Minister Veeris was op werkbezoek en nodigde de Simar uit voor een gesprek over ontwikkelingen in het Arubaanse onderwijs; de voornaamste probleemgebieden en een mogelijke aanpak om tot oplossingen te komen. Ondanks het feit dat de vergadering een positief verloop had, vraagt de Simar zich af in hoeverre de minister de vrijheid heeft om te handelen zonder van Arubaanse zijde beticht te worden van centralisme. Gegeven de politieke realiteit geloven we dan ook dat we geen ingrijpende veranderingen mogen verwachten.
Wel heeft de minister beloofd een poging te doen om tot de een of andere vorm van samenwerking te komen tussen de onderwijsinstanties op lands- en eilandsniveau en met de Simar. En daar zullen we het voorlopig mee moeten doen. ●

BELEID in de lich. opv. en sport ?

Reeds bijna 2 van de 4 jaar zit het huidige B.C. in het zadel en de buitenstaander is dus onderhand gerechtigd zich af te vragen wat voor — positieve — ontwikkelingen er in deze halve zittingsperiode hebben plaatsgevonden.

Beperken we ons tot onze interessegebieden, de lichamelijke opvoeding (L.O.) en de sport, dan kunnen we het volgende stellen.

Direkt in de aanvangsperiode van zijn gedeputeerdeschap gaf de heer Zaandam reden tot hoop bij die mensen, werkzaam op het gebied van de L.O., sport en rekreatie door de verschillende verklaringen, waarin ondermeer naar voren kwam:

A. De noodzaak van een gedegen uitbreiding van de basis, waarbij dan gedacht werd aan een kwalitatief goede aanpak — dus door speciaal daarvoor opgeleide mankracht — bij zowel het basisonderwijs (B.O.) als de jeugdsport.

B. De noodzaak van het beschikken over een goed uitgewerkt beleid, om daarmee noodzakelijke verbeteringen geleidelijk maar zeker aan te kunnen brengen.

C. De bereidheid om aktief deel te hebben aan een positieve ontwikkeling op sportgebied, o.a. door oriëntatie op en participatie aan ontwikkelingen op sportgebied in de regio (b.v. aansluiting bij ODILAC).

Bekijken we elk punt apart, naar de uitwerking in de praktijk, dan zien we echter een aantal, op zijn zachtst gezegd, merkwaardige ontwikkelingen:

ad A. In een indertijd gehouden vergadering met het dagelijke bestuur van de Simar werd de toezegging gedaan dat onderzocht zou worden — in samenwerking met het departement van onderwijs — de mogelijkheid om vakleerkrachten in de L.O. reeds vanaf het B.O. de lessen L.O. te laten verzorgen. Als deeltaak zouden deze mensen daarnaast betrokken worden bij de bevordering van zowel sport als rekreatie.

In de laatste vergadering van de op zijn gat liggende Adviesraad voor L.O., sport en rekreatie (A.R.) met de gedeputeerde (2 okt. '80), gaf laatstgenoemde toe nog niets op dit gebied ondernomen te hebben. Hij delegeerde echter meteen dit onderwerp aan de A.R., klaarblijkelijk niet wetende dat de A.R. toen in feite niet meer funktioneerde.

In dit licht bezien is het besluit, geen beurzen meer te verstrekken ten behoeve van opleidingen voor M.O.-lichamelijke opvoeding, dan ook bijzonder vreemd.

Met dit besluit wordt in feite aangegeven dat van een werkelijk beleid voor wat betreft lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie absoluut geen sprake is. Hiermee zijn we dan meteen aangeland bij punt B:

Dat er geen planning bestond en bestaat voor de konkrete uitwerking van een beleid op de verschillende gebieden is reeds een ieder duidelijk geworden, maar dat zelfs de notie ontbreekt van wat er allemaal gedaan moet worden en wat daar zoal voor nodig is, dat durfde niemand te dromen. Het besluit, de toekenning van beurzen voor de studie L.O. te stoppen, is niets anders dan het onderbreken van een positieve ontwikkeling die zich juist begon in te zetten.

Het feit, een vorig jaar afgestudeerde leerkracht in de L.O. (de heer Chu Halabi) een volledig jaar werkeloos aan de kant te laten zitten, getuigt alleen maar van het bovengestelde.

ad C. Wij kunnen ons volledig scharen achter de uitspraak van de heer Zaandam dat 'de basis' de voornaamste aandacht verdient. Maar . . . waarom wordt er dan geen konstruktieve aandacht gegeven aan die basis? Waarom beperkt men zich dan tot het organiseren van allerlei oppervlakkige aktiviteiten (sportwedstrijden, aansluiting bij verschillende buitenlandse organisaties) zonder eerst fundamentele en noodzakelijke wijzigingen in struktuur en organisatie op Aruba zelf aan te brengen?

Op de oude voet verder?

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk dat van de hoopgevende woorden van de gedeputeerde, aan het begin van zijn zittingsperiode uitgesproken, praktisch niets is terechtgekomen. Wat dus inhoudt dat voorlopig weer volgens de overgeleverde tradities doorgegaan zal worden.

Het trieste is echter dat we in feite nog verder van huis zijn:

1. Het vrij gedetailleerd uitgewerkt project dossier Gymnastiekzalen van de heer Van Gastel (hiervoor speciaal door de Nederlandse regering ter beschikking gesteld) is, zoals bekend, door de gedeputeerde en het hoofd van IDEFRE genegeerd en vervangen door een inderhaast opgesteld COPLAN-produkt (op Curacao weet men het immers beter!) Natuurlijk hebben de heren in Nederland nul op rekest gekregen, zodat zij zelf de hoop op een verbetering van de abominabel slechte toestand van de huidige gymnastiekaccomodatie hebben gebombardeerd.

2. In de loop der jaren is door de heer Van Gastel een groot aantal rapporten ter bevordering van de lichamelijke opvoeding en sport opgesteld en ingediend. Dit betroffen dan rapporten, o.a. op het gebied van kursussen voor de verschillende takken van sport, te geven door deskundige (bevoegde) instrukteurs, masterplan (globaal beleid) voor de lichamelijke opvoeding, subsidieverzoek N.S.F., etc.

Bij de installatie van de heer Zaandam bleek deze slechts in het bezit te zijn van een zeer klein aantal van de ingediende rapporten, m.a.w. een groot gedeelte heeft de lange weg tot het bureau van de gedeputeerde niet overleefd. Vraag is natuurlijk waar deze stukken opgehouden waren. Na hernieuwde indiening van de rapporten bleef echter reaktie van overheidswege achterwege!

3. Door de voorzitter van de Adviesraad voor L.O., sport en rekreatie (A.R.) werd vorig jaar een kommissie ingesteld ten behoeve van het opstellen van een beleid voor de lichamelijke opvoeding.

Deze kommissie bestond uitsluitend uit mensen die hetzij vers van de opleiding af kwamen, hetzij een beperkte opleiding hadden gevolgd, met andere woorden: personen moesten een beleid gaan uitstippelen, zonder daarvoor enige ervaring te hebben opgedaan of de opleiding daartoe te hebben.

De personen die wel de opleiding volledig hadden gevolgd en reeds jaren werkzaam waren, werden ook hier over het hoofd gezien. De enigste persoon op de Nederlandse Antillen, die jaren heeft besteed aan het opstellen van beleidsplannen en het uitwerken van leermethodes voor de L.O. op de verschillende typen van onderwijs, namelijk de heer Van Gastel, werd nogmaals volledig genegeerd.

Nogmaals, hopelijk ten overvloede, willen we stellen dat al deze feiten, die eveneens bekend zijn bij het KABNA (waar in eerste instantie de goedkeuring moet worden gegeven voor het project Gymnastiekzalen), de belangrijkste oorzaak zijn van het afketsen van bovengenoemd project. Het is dan ook niet vreemd dat de ingewijden de verdere ontwikkelingen — in de zin van fundamentele veranderingen — met zorg tegemoet zien.

Nogmaals: de adviesraad voor l.o., sport en rekreatie (A.R.)

Enige weken geleden werd door de voorzitter van de A.R. een persverklaring afgelegd waaruit moest blijken dat, door ontbrekende interesse van de leden, de A.R. niet meer funktioneerde.

Niets is minder waar!

Reeds vóór de Simar-afgevaardigde (in een laat stadium) als lid werd aangenomen, kwam in een toevallig gesprek met 2 van de zittende leden naar voren dat dezen uit wilden treden vanwege het niet wezenlijk funktioneren van de A.R. De voorzitter had het blijkbaar te druk als statenlid en riep dus zeer onregelmatig de vergadering bijeen.

Na installatie van de Simar-vertegenwoordiger (april 1980), werden tot de dag van vandaag welgeteld 4 bijeenkomsten belegd (streven was eens in de 3 weken!). Vergadering 1 werd verdaagd vanwege het ontbreken van 5 van de 8 leden. Bij vergadering 2 ontbraken de 2 ASU-vertegenwoordigers. No. 3 werd weer gekenmerkt door afwezigheid van 4 leden en de laatste vergadering, in tegenwoordigheid van de gedeputeerde voor sportzaken, diende voor een evaluatie van de verrichtte werkzaamheden(?) en de planning voor de toekomst(?).

Enige tijd daarna werden de leden verrast met een brief van de voorzitter waarin de vraag gesteld werd of de leden nog interesse hadden om aan te blijven. Na uitblijven van reakties van praktisch alle leden (op Van Gastel na) verklaarde een klaarblijkelijk teleurgestelde voorzitter, dat door het ontbreken van interesse van de leden de A.R. niet meer funktioneerde. Daarbij uit het oog verliezende dat:

A. De voorzitter de enigste is die de regelmaat van de vergaderingen bepaalt.

B. In de reglementen van de A.R. richtlijnen voor handelwijzen tegen 'absenteïsme' aangegeven worden (afwezigheid op 3 opeenvolgende vergaderingen, zonder voorkennis van de voorzitter heeft tot gevolg vervallenverklaring van het lidmaatschap van de A.R.).

C. De voorzitter van de A.R. de integriteit van de leden danig aantastte door het goedgekeurde projekt van Van Gastel te negeren en achter de rug van de leden om met een door een Curaçaos kantoor opgesteld plan (wie propageert zo fel de onafhankelijkheidsgedachte ten opzichte van Curaçao?) naar Nederland te vertrekken en daarbij — natuurlijk — de kous op de kop kreeg.

Taak van de overheid

Bij veel mensen in onze samenleving heerst nog de mening dat wij onvoorwaardelijk dankbaar moeten zijn voor elke aktiviteit, door de overheidsinstanties ondernomen ten behoeve van de L.O., sport en rekreatie. Men moet daarbij echter niet vergeten dat elke overheid zich bepaalde plichten en richtlijnen heeft gesteld, het welzijn (dus ook de L.O., sport en rekreatie) betreffende. Vanuit dit standpunt bezien kunnen we dus beter stellen dat men meer of minder waardering kan hebben voor de wijze, waarop de overheid tracht de zichzelf gestelde doeleinden te bereiken.

Ten behoeve van een juiste waardebepaling verdient het dus aanbeveling enig inzicht te hebben in deze richtlijnen van de overheid.

Richtlijnen sportbeleid overheid

In het Uitgangspunt Sportbeleid Regeerperiode 1979-'83 zijn de volgende punten van belang:

— L.O., sport en rekreatie vormen een wezenlijk aspekt van de totale mensontwikkeling en menszijn.

— Het is de verantwoordelijkheid van de Arubaanse overheid om de L.O., sport en rekreatie op Aruba met alle wettelijke middelen te bevorderen.

In het voorgaande is reeds naar voren gekomen dat er geen sprake is van een duidelijk omschreven beleid.

M.a.w., de visie ontbreekt op welke wijze planmatig moet worden gewerkt aan de uitvoering van deze punten. En dat is op z'n minst jammer, want anders zouden de met veel enthousiasme georganiseerde sportwedstrijden (b.v. tussen de ambtenaren, de minimarathon, etc.) op de duur veel meer effekt hebben.

Laten we daarom hopen dat al deze verschillende zaken de aanzet zullen zijn voor het opzetten van een plan, die de verschillende terreinen, de beweging betreffende, zal omvatten.

Het zal een ieder duidelijk zijn dat de uitwerking van een dergelijk plan een veelomvattend karwei is dat beslist niet door 1 persoon alleen kan worden gedaan, en zeker niet tussen het organiseren van allerlei sportwedstrijden door.

Dat is iets dat alleen in samenwerking met verschillende — deskundige — personen, die bij voorkeur werkzaam zijn in de verschillende kategorieën (lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie), kans van slagen heeft. Zo kan niet alleen een taakverdeling plaatsvinden op basis van ervaring en inzicht, maar ook voor de studie van de uitgangspunten en de organisatie van de lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie in de verschillende landen om zo tot de opzet van het voor Aruba meest geschikte systeem te komen.

Het is daarom niet voldoende te komen tot een dialoog met vertegenwoordigers van de verschillende sportbonden en buurtcentra, aangezien dat over het algemeen mensen zijn die uit interesse en liefhebberij een gedeelte van hun dag besteden aan het stimuleren tot bewegen van andere mensen. Nee, voorwaarde tot welslagen is zonder meer een dialoog met die mensen die in hun opleiding zich ruimschoots hebben beziggehouden met ideële, technische, taktische en organisatorische zaken, de lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie betreffende.

En we kunnen stellen dat de tijd nu zonder meer rijp is voor deze dialoog aangezien op Aruba de lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie steeds meer in de belangstelling komen te staan, soms als gevolg van de initiatieven door de overheid ondernomen op dit gebied.

Wij spreken dan ook de hoop uit dat gekomen zal worden tot een goede samenwerking tussen de verschillende organen, werkzaam op de verschillende gebieden en de overheid en dat gezamenlijk zal worden gewerkt aan een professionele opzet van de lichamelijke opvoeding, sport en rekreatie. ●

Waar is het geld?

Dit was de vraag, die onlangs gesteld werd door zowel de heer R. van Putten in de Staten, als door de heer R. Zaandam, min of meer indirekt aan de Centrale overheid. Het betrof hier het bedrag dat het Eilandgebied Aruba tegoed had van de Centrale overheid, als gevolg van de heffing van 0,5 cent per liter benzine, die ten goede zou komen aan de 'pot' sportaccomodaties.

In feite ging het hier om 2 punten:

1. de afdracht van het land aan het eiland liet nogal te wensen over;
2. het percentage van de heffing werd aan de lage kant bevonden en verzocht werd om een kleine verhoging daarvan.

Wij zijn blij, dat eindelijk ernst is gemaakt met een zaak die zo lang over het hoofd gezien is: het uitvoeren van een officieel ingesteld Landsbesluit, dat erop gericht is de toestand van de sportaccomodaties te verbeteren.

Jammer is echter, dat de 2 heren het lieten voorkomen alsof het Land de enige boosdoener in deze nalatigheid was. Blijkbaar waren ze niet precies op de hoogte van de juiste gang van zaken.

De officiële regeling van de uitvoering van dit besluit geeft aan, dat van het totaalbedrag, dat door het Land moet worden afgedragen, 55% aan het eind van het jaar wordt verrekend, *terwijl 45% om de drie maanden, tesamen met andere belastingafdrachten, in de eilandskas wordt gestort.*

DE BEDRAGEN

Het is nu interessant na te gaan om welke bedragen het gaat. Volgens een brief van het Departement van Financiën, d.d. 27 juli 1977 (No. 12184/JAZ), bedroeg de heffing voor het Eilandgebied Aruba, vanaf de datum van ingang van het Landsbesluit, 16 juli 1974, tot en met eind 1975 in totaal NAf. 220.496,05.

Met andere woorden: over 1-1/2 jaar had de Arubaanse overheid *naast* de normaal daarvoor bestemde gelden t.b.v. de verschillende sportaccomodaties, de beschikking gekregen over ruim twee ton!

Eind 1977 werd de eerder genoemde 55% afgerekend en dit bedroeg NAf. 110.272,83 (over de periode juli '74 - eind '75). Een simpel aftreksommetje leert ons dat de driemaandelijks af te dragen 45% neerkwam op NAf. 90.223,22.

Zoals eerder gezegd: de vragen van de heren Van Putten en Zaandam betroffen slechts de 55%, die het Land blijkbaar niet volgens het boekje afdroeg. Volledig terechte vragen dus. De wél afgedragen 45% werd jammer genoeg echter door de 2 vragenstellers over het hoofd gezien . . . Dat dit geen 'kattepis' is, zal uit de volgende cijfers blijken. We kunnen rustig stellen, dat de binnenkomende gelden (45%) over de periode van één jaar NAf. 60.150,— bedragen. Ingangsdatum is 16 juli 1974. Tot en met juli 1980 is dus binnengekomen plm. NAf. 360.900,—. Samen met de afgedragen 55% (en dat is reeds minstens één maal gebeurd), moet er dus ondertussen een respektabel bedrag zijn binnengekomen. Zonder overdrijving kunnen we dat bedrag op minimaal een 1/2 miljoen gulden stellen (schattingen van meer ingewijden komen zelfs uit op bijna 1 miljoen).

Het zal bij de lezer geen verbazing wekken te vernemen, dat onbekend is waar deze geincasseerde 45% aan besteed is. Hopelijk wordt er alsnog een — de sport, rekreatie en lichamelijke opvoeding ten goede komende — bestemming voor gevonden . . . ●

NEW YORK

schetsjes. Op de APA was men zeer tevreden over de samenwerking met de DOW-uitvoerder en de flexibiliteit die hij steeds toonde t.a.v. wijzigingen e.d.

Verbouwing nog niet klaar; geld op!

Het grootste gedeelte van de werkzaamheden is uitgevoerd in de maanden oktober tot en met januari. Op een gegeven ogenblik zijn de DOW-mensen gewoon gestopt. De kosten werden waarschijnlijk te hoog!
Wat is er verbouwd? Aan de zuidkant (rooikant) heeft men de oude bibliotheekruimte in tweeen gesplitst. Een gedeelte werd bibliotheek en het andere gedeelte werd administratieruimte.
Verder werd een lokaal daarnaast ook in tweeën gesplitst. Als scheidingswand heeft men een houten geraamte gebruikt met aan weerszijden 1/2" plywood, hetgeen geen bijdrage was aan een goede geluidsisolatie. Aan de noordkant werden ook verschillende lokalen gesplitst. In deze lokalen werden wel airco's geplaatst i.v.m. de geluidshinder van het verkeer in de Wilhelminastraat.
Maar er mankeert nog steeds het een en ander aan de toiletten. De overdekte speelplaats, dat als gymruimte moet functioneren, ziet er verschrikkelijk uit. Het dak zit vol gaten en de muren en vloer vertonen grote scheuren.
In de ruimte naast deze 'gymruimte' staat een cooler, waar de studenten een drankje kunnen kopen. Een kantine is er niet. Verder is er ook geen studieruimte voor de studenten. Verschillende studenten hebben thuis absoluut geen mogelijkheid om te studeren. De studenten hebben ook geen ruimte om tijdens vrije uren ergens rustig te zitten lezen, praten of studeren. Af en toe, indien mogelijk, wordt er een lokaal aan de zuidkant gebruikt.
Kortom, nog steeds, na zoveel jaren, onvoldoende faciliteiten om behoorlijk les te kunnen geven.

Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud?

Het één en ander is nu verbouwd, maar wie gaat het onderhoud betalen? De SMOA heeft een klusjesman in dienst, die de nodige karweitjes opknapt op het Colegio en op de APA. Nog steeds weet niemand wie nu de eigenaar is van het Tarcisiuscollege. Volgens de uitvoerder van DOW is het eilandgebied nu direct verantwoordelijk voor het onderhoud van het Tarcisiuscollege.
Zo is er nu een overlopende beerput. De airco's zullen onderhouden moeten worden, anders zit iedereen straks met geluidsoverlast van de airco's zelf! Misschien was een centrale unit toch beter geweest.

Waarom het minimale aan verbouwing? Misschien toch een nieuw gebouw

Gelijk toen de verbouwingen aan het Tarcisiuscollege begonnen, werden opnieuw enthousiaste geluiden over een nieuw gebouw gehoord. Het oude E.E.G.-project werd

De bibliotheekruimte is nog een chaos.

In tegenstelling tot het handenarbeidmagazijn.

PA. ← ONZEKER ?

weer uit de la gehaald als zoethoudertje. Alle verbouwingen aan het Tarcisiuscollege waren slechts voorlopig, met het oog op het misschien toch nog uit te voeren E.E.G.-project. Onder deze voorwaarde zijn de docenten van de APA ook akkoord gegaan met de plannen voor de verbouwing.
Toch geloven maar weinig mensen werkelijk in een nieuw gebouw voor de APA. En gezien de situatie nu op het Tarcisiuscollege, zal er minstens nog een paar ton voor een parmanente aanpassing op tafel moeten komen. Van het Tarcisiuscollege is iets te maken, maar niet met f. 10.000,—. Of ziet het

B.C. de gehele APA liever volledig doodbloeden?

Per 1 augustus misschien geen meubilair meer! Alberga

Zoals in een vorig artikel in Skol i Kom. werd vermeld, had de heer Alberga van de lerarenopleiding alle meubilair uit het Tarcisiuscollege meegenomen naar de Zuidstraat en daar in een grote ruimte opgeslagen. Misschien wilde hij echt comfort voor de vijf studenten die de opleiding nog bezochten.
De docenten van de APA trokken de stoute schoenen aan en gingen richting Zuidstraat. Daar mochten zij van Alberga, na het tekenen van een briefje met aantallen e.d., enig meubilair meenemen naar het Tarcisiuscollege. Van de dertien airco's was niets te bekennen.
Nu zijn er sterke geruchten, dat er per 1 augustus een soort stoomcursus op de lerarenopleiding van start zal gaan, hoewel officieel de lerarenopleiding vorig schooljaar ten einde was. We zullen zien wat er achter de schermen uitgebroed is.
Maar als de geruchten werkelijkheid worden, zal de heer Alberga zeer zeker met zijn verhuiswagen voor het Tarcisiuscollege staan om 'zijn' meubilair weer in te laden. Dat betekent dan weer dat de APA weer met grote problemen zal 'zitten' aan het begin van het nieuwe schooljaar.
Allemaal onzekerheden jaar in jaar uit. Van beleid, planning en organisatie van de kant van het B.C. is geen sprake. De donkere wolken boven het Mansurgebouw zijn ook mee verhuisd naar het Tarcisiuscollege. En ongetwijfeld zullen de APA-docenten weer hard aan de bel van het B.C. moeten trekken.

Evaluatie van de opleiding

De APA-docenten zijn intern druk bezig met het evalueren van de opleiding. Een hels karwei dat niet eventjes in een paar weken afgerond kan worden. Daarnaast komen uiteraard veranderingen naar voren die weer voorgesteld worden aan de leerlingen. Zo wordt er door de docenten bij de leerlingen op gehamerd om te durven de lessen in de nederlandse boekjes aan te passen aan de lokale omstandigheden. Dat betekent, dat heel vaak de studenten bijvoorbeeld een rekenlesje om moeten werken. Dit houdt dus in: werken met stencils en kopieen. En dan botsen ze op tegen de grote handicap: er is geen fotokopieerapparaat op de APA! Daarnaast zijn er nog lang niet voldoende boeken in de bibliotheek om de studenten de mogelijkheid van literatuuronderzoek te kunnen verschaffen.
Eén grote ellende en lijdensweg aan onze Arubaanse Pedagogische Akademie.

Gesprek met minister Veeris

Alle eerder genoemde problemen op de APA zijn weer naar voren gebracht in gesprek van de docenten met de minister van onderwijs en zijn delegatie. Minister Veeris, als oud APA-directeur Curacao, had veel begrip voor de situatie. Iedereen was het er over eens, dat er inhoudelijk veel veranderd moest worden. De onderwijsinspecteurs hielden zich wat meer op de vlakte, zoals gewoonlijk.
Maar de APA-docenten hadden ook wel in de gaten, dat als er iets inhoudelijk veranderd moest worden, zij het dan wel zelf moesten doen. Zoals gewoonlijk zouden de naar voren gebrachte punten bestudeerd worden, maar wanneer er dan een daadwerkelijke verandering zou komen in de gehele opzet van de Pedagogische Akademie, was een lastige vraag . . .

Ondanks de vele problemen wordt er intensief gemusiceerd.

Concept onderwijswetten P.A.: de klok terugdraaien

Het concept op de nieuwe onderwijswetten voor de P.A. is naar de verschillende belanghebbenden opgestuurd om advies. Op Curacao wilde men geen advies geven over zo'n onrealistisch stuk.
Op Aruba hebben de Simar en de APA-docenten hierover vergaderd en op veel punten was er gegronde kritiek, met als gevolg dat er van het concept nauwelijks iets over bleef. Gewoon een lachertje! Waanzinnig wat men had voorgesteld.
Bijvoorbeeld: voor de expressievakken waren er minder lesuren voorgesteld en ook aan de inhoud was gesleuteld. Geen wezenlijke veranderingen wat opleidingsvorm betreft. Geen aanpassing aan lokale omstandigheden, wat nu toch onderhand wel hard nodig is.
Daarbij het grote probleem van het invoeren van het papiamento op de basisscholen. Afgezien van de spelling, waar misschien nooit overeenstemming over zal komen, is ook een verantwoorde planning nodig op de opleiding. Men zal hiermee minstens vier jaar van te voren moeten beginnen op de Akademie, alvorens dit verantwoord te kunnen invoeren op de scholen. En wat zal er

dan gebeuren met de zittende leerkrachten? Invoeren van papiamento-onderricht: prima, maar op Aruba is er op dit moment niet één leerkracht die een opleiding heeft gehad die gericht was op het lesgeven in papiamento. Wel is papiamento op de APA een verplicht vak, maar de docent moet maar afgaan op een spelling, die 'mogelijkerwijs' later ingevoerd zal worden.

Aanmeldingen voor de APA bekend na beurzentoekenning; planning?

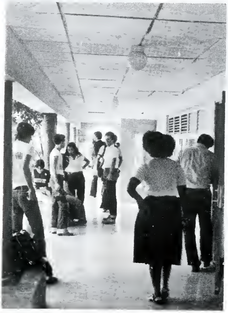
Elk jaar opnieuw vraagt een groot aantal laatstejaars studenten van de Havo een beurs aan voor verdere studie in het buitenland. Een groot aantal hiervan schrijft zich ook in bij de APA. Dit aantal ligt zo rond de veertig.
De studenten krijgen, zoals elk jaar de gewoonte is, zo'n maand vóór ze moeten vertrekken naar het buitenland, te horen of ze een beurs hebben gekregen. Dat is dan meestal begin juli. De studenten die geen beurs kregen toegewezen, gaan dan meestal naar de APA.
Dat betekent dus wel, dat de directie op de APA niet weet hoeveel leerlingen er volgend schooljaar de eerste klas van de onderwijsopleiding zullen bezetten. Misschien wel niet één student!
Daarbij moet er van te voren materiaal besteld worden voor de verschillende vakrichtingen. Ook niet te vergeten: de planning voor het aantal lerarenuren, dat uiteraard afhankelijk is van het aantal leerlingen.
Van de 14 leerkrachten op de APA zijn er 4 in vaste dienst. De anderen zijn allemaal part-time leerkrachten. Hiervan hebben al verschillende ergens anders gesolliciteerd omdat ze er rekening mee houden, dat er komend schooljaar nauwelijks werk meer zal zijn.
De overheden kunnen met hun beurzenbeleid de Pedagogische Akademies de nek omdraaien, als zij dat willen. Op Aruba lijkt het hierop, gezien de minimale uitgaven die gedaan zijn voor de verbouwing aan het Tarciiuscollege.
Een planning op APA voor het volgend schooljaar is onmogelijk te maken, gezien de te late toekenning van de beurzen.

Onderwijzerstekort op de Nederlandse Antillen!

Op Curacao heeft men vorig jaar nog tevergeefs geprobeerd om 20 onderwijzers uit Nederland te krijgen, hetgeen door de overheid werd afgekeurd. Op Aruba is het momenteel onmogelijk om een invaller te krijgen voor een basisschool. De APA wordt overstroomd met aanvragen van basisscholen om studenten toe te staan één of twee dagen in te vallen voor zieke leerkrachten. Het is absoluut niet waar, dat er op Aruba en elders op de Antillen een overschot aan onderwijzers is.
Zo is maar 40% van de onderwijzers op de Bovenwinden Antilliaan. De rest is arbeidscontractant.
Van de geslaagde APA-studenten gaat plm. 25% verder studeren in het buitenland. Dit jaar kunnen maximaal 33 studenten de APA verlaten. Eind schooljaar 81/82 zullen dit er maximaal 17 zijn en eind schooljaar 82/83 maximaal 11. Hierbij wordt er steeds van uitgegaan dat alle studenten steeds over gaan en allen ook zullen slagen. Duidelijk een aflopende zaak, als we naar de aantallen kijken.
Maar zou er hier op Aruba een overschot aan leerkrachten ontstaan, dan kunnen deze altijd nog (als ze willen werken) terecht op de Bovenwinden. Verder zijn op de kleuterleidstersopleiding in de examenklas, van de zestien kandidaten, zeker vier afkomstig van de Bovenwinden.
Van de eerste klas van de kleuterleidstersopleiding zijn er, van de dertien studenten, zes van de Bovenwinden. Daarbij is het wel de bedoeling dat deze studenten terug gaan naar hun eiland, omdat zij nog vaak een toelage krijgen van het eilandgebied om te kunnen studeren.
Momenteel is er geen tweede klas op de KLO. Dus eind schooljaar 81/82 zullen er geen kleuterleidsters afgeleverd worden. Momenteel zijn er voor de bestaande kleuterscholen voldoende kleuterleidsters. Het is jammer, dat t.a.v. de vele peuterscholen die als paddestoelen uit de grond komen, nog niets wettelijk is geregeld. Dit zou ook aan vele kleuterleidsters werk kunnen verschaffen.

SLOT

In deze maand zullen de APA-docenten op eigen kosten naar Curacao gaan, om daar met hun collega's al de bestaande problemen te bespreken. De APA-docenten willen wél contact met mensen in de regio die dezelfde problemen hebben, in tegenstelling tot het eilandsbestuur, dat alles wat van Curacao komt al bij voorbaat afwijst.
Het B.C. stelt vaak, dat zij hun zaakjes zelf zullen regelen, maar in de praktijk blijkt daar helemaal niets van terecht te komen. De mensen van onderwijszaken zijn te veel bezig met te controleren of de leerkrachten

Leswisseling.

Studenten houden overleg in een daarvoor bestemde ruimte.

wel echt werken. Allerlei regeltjes worden er bedacht om op elk moment te kunnen controleren of een docent er wel is. Het zou geen gek idee zijn, als de heren van onderwijszaken eens het werk van de docenten voor een week overnamen. Een soort onderwijszakenparticipatie. Er heerst al jaren een groot wantrouwen tussen de mensen van onderwijszaken en de leerkrachten, hetgeen alle verbeteringen in het onderwijs torpedeert. Daarbij wordt nauwelijks gebruik gemaakt van de deskundigen die voor het eilandgebied werken. Vele pedagogen raken gefrustreerd omdat zij nooit aan bod komen. Verder beschikken de overheden niet over de informatie, die noodzakelijk is voor een goede planning in het onderwijs. misschien dat de volkstelling zijn vruchten zal afwerpen t.a.v. een verantwoorde planning. In ieder geval hoeven we de komende jaren geen veranderingen te verwachten, welke inhoudelijk een verbetering zullen vormen voor het onderwijs op de Antillen.
Veranderingen worden, zoals overal op de wereld, bereikt door zelf keiharde strijd te voeren. Willen de APA-docenten en -studenten daadwerkelijke veranderingen, zowel inhoudelijk als materieel, dan zullen zij veel sneller en harder moeten optreden tegen degenen die hiervoor verantwoordelijk zijn. De overheid speculeert maar al te graag op de angst en verdeeldheid onder hen. ●

De Werkgroep Vrouwenzaken stuurde de volgende brief naar minister Leslie Navarro

Oranjestad, 27 april 1981

Aan Mr. Leslie Navarro,
Minister van Welzijnszorg,
Fort Amsterdam,
CURACAO.

Excellentie,

Gezien het artikel in de Amigoe van 25 april j.l.; waarin u stelt dat de discriminatoire wetsartikelen eerst geinventariseerd moeten worden, brengen wij, Werkgroep Vrouwenzaken van de Simar, onder uw aandacht dat, bij Ministerieel Besluit d.d. 18 februari 1971 een commissie werd ingesteld, die als opdracht had de regering te adviseren met betrekking tot dié maatregelen, die genomen moeten worden tot uitbanning van discriminatie tegen vrouwen.

Bovengenoemde commissie heeft na diepgaande studie een eindverslag uitgebracht dat bekend staat als het "Rapport De Poole". In dit rapport is al een degelijke inventarisatie gemaakt van discriminerende wetsartikelen. U kunt zich dus tijd en moeite besparen door dit rapport als uitgangspunt te gebruiken.

Hoogachtend,
Werkgroep Vrouwenzaken
van de Simar.

Werkgroep Vrouwenzaken

DE VROUW IN HET ONDERWIJS

Tijdens de stakingsdagen is gebleken dat er grote behoefte bestaat aan informatie. Er is al héél wat informatie verschenen in de loop der jaren in ons bondsblad. De Werkgroep Vrouwenzaken heeft daarom gemeend er goed aan te doen te inventariseren welke artikelen, die vooral voor vrouwen belangrijk zijn, in de afgelopen vijf jaar zijn verschenen. Dit zijn artikelen die o.a. handelen over:
— de rechtspositie van de vrouw,
— de diskriminatie van de vrouw,
— de vrouw in het onderwijs.
Mocht u niet meer in het bezit zijn van bepaalde nummers, op het Simarkantoor zijn alle jaargangen ter inzage aanwezig.
Register van artikelen voor en/of over de vrouw verschenen in het maandblad van de Sindikato di Maestronan di Aruba, Vorm/ Skol i Komunidat:

Vorm, jrg. 6, jan. '75 (1): *Vrouwelijke leerkrachten enz.*, pag. 8-9.

Vorm, jrg. 6, febr. '75 (2): *Naar een nieuwe economische orde in de wereld*, pag. 1-3, *Werkgroep Vrouwelijke Leerkrachten*, pag. 16.

Vorm, jrg. 6, mei '75 (5): *Over 7 jaar nog alleen Antilliaanse leerkrachten*, pag. 12.

Vorm, jrg. 6, juni/juli '75 (6): *Aña international di hende muhé*, pag. 7.

Vorm, jrg. 6, sept. '75 (7): *Machismo of de mythe van het overwicht van de man*, pag. 8-9.

Vorm, jrg. 6, dec. '75 (1): *Nos ta warda*, pag. 8-9.

Skol i Kom., jrg. 7, febr. '76 (7): *Schoolbestuur*, pag. 16.

Skol i Kom., jrg. 8, febr. '77 (2): *Gobierno ta diskrimina kontra hende muhé*, pag. 14.

Skol i Kom., jrg. 9, sept. '78 (7): *Vaste dienst*, pag. 1-2.

Skol i Kom., jrg. 9, okt. '78 (8): *Naar een nieuwe pensioenregeling*, pag. 9-10-11.

Skol i Kom., jrg. 10, febr. '79 (2): *Ziek vr. leerkracht - 25 dienstjaren*, pag. 4.
Skol i Kom., jrg. 10, april '79 (4): *Zwangerschapsverlof - buiten bezwaar - "What you don't know, can hurt you*, pag. 10.
Lesbrief Rechten van de mens, pag. 12-16.

Skol i Kom., jrg. 10, dec. '79 (10): *All animals are equal, over rapport uitbanning discriminatie vrouw*, pag. 10.

Skol i Kom., jrg. 11, jan. '80 (1): *Van het bestuur*, pag. 13.
All animals are equal but some are more equal than others, pag. 15.
De integrale mens, pag. 16.

Skol i Kom., jrg. 11, febr. '80 (2): *Onderwijs en Onafhankelijkheid*, pag. 2-6.

Skol i Kom., jrg. 11, april '80 (4): *Telegrammen*, pag. 3.

Skol i Kom., jrg. 11, mei '80 (5): *Werkgroep Vrouwenzaken*, pag. 15.
Gesprek met leerkrachten J. Andrewschool, pag. 16.

Skol i Kom., jrg. 11, okt. '80 (8): *Verslag van de W.V.Z. over brievenaktie 3-jarige benoeming*, pag. 12.

Skol i Kom., jrg. 11, nov. '80 (9): *Internationaal Vrouwenkongres van Kopenhagen*, pag. 8.

Skol i Kom., jrg. 11, dec. '80 (10): *For di nos doló, nos lo pari libertat*, pag. 6.

NICARAGUA kuidadosamente na kaminda pa SOSIALISMO

E luna di miel di e revolushon nicaraguense klaramente ta pertenese na pasado. E pais robá i destruí ta bringando energikamente pa su rekonstrukshon. Otro aña e pais ta spera di por salba su mes. Un reportahe, ku a sali den De Volkskrant, di un pais ku ta salta e diadomingo.

Kasi dos aña pasá e movimiento revolushonario di Nicaragua a kore ku e diktator Somoza i a kuminsa ku e rekonstrukshon di e pais bashí. Nan a kuminsa traha hopi duro i ku resultado, pero e sufrimento por lo pronto no a kaba ainda.

"E luna di miel di nos revolushon a kaba. E ayudo di eksterior ta birando menos i esei kier men ku pa futuro nos más tin ku bai solushona nos problemanan. E añanan benidero tambe lo ta ekonomikamente difisil". Esei ta e opinion di Xavier Gorostiaga, direktor di e departamento di planifikashon global den e ministerio di planifikashon na Managua, kapital di Nicaragua. Planifikashon ta un punto sentral den e maneho nobo, komo ku un politika sosialista semper tin un karakter hopi planifiká. Awor, por ta ku Gorostiago ta konstata ku e luna di miel a kaba pa loke ta trata e entusiasmo den eksterior, pero esaki siguramente no ta konta pa Nicaragua mes. E pueblo ta orguyoso di e lucha — a kosto di 50.000 morto — ku a liberó nan di eksplotashon i diktadura i voral e hobennan, ku a forma e nukleo di e movimento Sandinista, ainda ta hinká kompletamente den e proseso revolushonario.

Nicaragua na e momento aki tin dos tarea di suma importansia ku kual e mester kumpli: e defensa di e revolushon kontra un posibel invashon, i e oumento di e nivel di produkshon.

Kon e pais ta pará ekonomikamente, kasi dos aña despues di e liberashon?

Gorostiaga: "Aña pasá nos a logra 96% di e produkshon planeá. Aktualmente nos mester importa solamente 10% di nos konsumo di bonchi, aros i maïshi. I ni esei tabata Nesesario si e tempo na luna de desember no a trese tanto daño na e matenan. E aña aki nos ta spera dì por logra riba nos mes".

E reanudashon di e produkshon industrial a keda atras pa ku e plannan. E rekonstrukshon ei tampoko t'asina fasil komo ku 30% di e ekipo industrial a keda destruí. Nicaragua ta spera ku na aña 1982 e lo por produsi atrobe mes hopi ku durante e "topjaar" di 1977. E industria ta hopi afiliá ku agrikultura i esaki lo keda asina por lo pronto.

Den e fase aktual di rekonstrukshon e pais ta konsentra su mes riba agrikultura, pasobra e tera sumamente fértil ta su kapital di mas grandi. E eksportashon p'esei lo konsisti pa mayoria parti di produktonan manera trigo, kòfi, katuna, karni i den futuro tambe palo i papel.

Siguramente pa Amerika Latina ta masha remarkabel ku Nicaragua a logra di redusí inflashon di 89% na juli 1979 te na 17,5% na fin di aña pasá. Esei nan a logra dor ku nan a sòru pa no haya un sirkulashon muchu grandi di plaka, ya ku no tabatin hopi produkto riba merkado, i ku hopi plaka i poko produkto e preisnan lo a subi barbaramente.

Corostiaga: "Nos a vris tur salario ku eksepshon di esunnan mas abou. E echo ku tur hende a aksepta esei sin zundramento, ta mustra kon popular e revolushon ta. E vrismento di salario tambe a wordu usá pa hasi algo ku e problema di desempleo ku tabata riba 36%. Dor di vris e salarionan (e hendenan ku tin trabou ya kaba t'asina privilegía ku bo por pidi nan esei) nos por a krea empleo pa 95.000 hende. Desempleo awor a baha te na 17%. Den kurso di e aña aki nos lo purba di trasladá e hendenan ku a haya trabou ku gobierno, pa e sektor di produkshon".

Pa haya devisanan, Nicaragua mester ek-

**FOTO:
Pa kosechá e katuna mester boluntarionan**

sporta produktonan di agrikultura manera kòfi i katuna. Un hèndikèp ta ku e aña aki e kosécha di kòfi i katuna ta kai den e mesun tempo. Tin mucho poko trahadó pa kosechá tur dos huntu i e trahadornan temporal di San Salvador i Honduras e aña aki no por bin pa motibo di problemanan politiko den e paisnan ei. E katuna ku ainda tin riba e terenonan pa hopi tempo kaba mester a wordu kosechá. P'esei gobierno a hasi un yamada na henter e poblashon pa riba kada diadomingo bin yuda kosechá e katuna. Awor, promé ku solo subi, un kantidat di siudadonan, pa mayoria parti hobennan, ta subi bus i trùk na Managua, pa bai pa e feltnan di katuna.
Nan mester kuminsa trempan pasó mas lat e solo ta kima mucho duro. E kantidat di hende ku ta yuda ta hopi grandi i e trabou ta hopi duro. Mientras ku e boluntarionan ta yena sakonan grandi ku katuna, diferente bendedor ta drenta den e felt pa bende fruta, kuminda i bebidanan. Di e manera ei e pikimento di katuna no ta keda un asunto demasiadio serio.
Mas tanto esaki ta parse un pasatempo útil i agradabel di diadomingo, pasó esun ku a yena un sako, ta hib'e pa un sierto lugá kaminda nan ta keda konbersa un poko, bebiendo na pepsi trankil asina. Pa mas o menos 1 or, ora e trahadórnan ta regresa nan kas, nan a piki mas o menos 15 ton di katuna, ounke ku e feltnan ainda ta mustra blanko blanko.

Un komunidat sosialista pluriformal

Hopi di e empresanan di agrikultura ta propriedat di gobierno, komo ku tur e poseshonnan di Somoza i su elite a worde konfiská. E otro empresanan a keda den mannan partikular i esei no ta wòri Nicaragua di e tanto ei, komo ku nan kier konstruí un komunidat sosialista ku ta pluriformal i ku ta mas mobil ku e Cuba ku Castro a konstruí segun e modolo sovietiko. Solamente e 19 bankonan a keda kompletamente nashonalisá. E empresanan nashonalisá eigenlijk no ta di gobierno, pero di e pueblo mes, ku ta organisá den diferente organisashonan basiko. "Nos no kier pa tur kos bin den man di gobierno. E pueblo mester sá ku e empresonan i e institutonan di gobierno ta di nan mes. E orei bo ta wak tambe ku nan ta haya mas respèt pa nan propriedat", segun Gorostiaga.

Ekonomia

Ounke ku Estados Unido no a kumpli ku nan promesa di ayudo, pa motibo di un supuesto sosten di Nicaragua pa e guerieronan di San Salvador, tòg Nicaragua a logra di drecha su ekonomia drastikamente.
Segun e Komishon Ekonomiko pa Amerika Latina (CEAL) Nicaragua su ekonomia a krese aña pasá ku 14% kompará ku e averahe di 5,3% pa henter e kontinente.
Ku e ganashi di agrikultura e pais por lanta mas industria. Sinembargo e gobierno sosialista ta prefera pa esaki worde usá pa kosnan di kual e pueblo por probechá mas direktamente i a korto plaso, manera edukashon i un politika soshal.

E debenan di Nicaragua

Tur hende na Nicaragua sá ku e destrukshon di Somoza ta obstakulisa e rekonstrukshon di e pais enormemente. En berdat e pais, na momento ku nan a kore ku Somoza, tabatin un debe di 1,6 miliart di dòlar.
800 miyon a worde fiá durante e ultimo 18 lunanan di e diktadura di Somoza di kual hopi shen-miyon no a yega Nicaragua, pero a bai direktamente pa kuentanan di banko na Miami.
Tòg Nicaragua kier paga tur e debenan bek, ku eksepshon di e fiansanan ku a worde usá dor di Somoza pa kumpra armanan. Esaki e gobierno di Nicaragua ta hasi pa mantene su kredibilidat den e mundo finansiero.
Pero komo ku Nicaragua na e momento aki tin poko plaka pa paga bèk, nan a yega na un kombenio uniko ku e mas ku shen bankonan den eksterior. E bankonan a ser bisá ku Nicaragua tin mester di 5 aña di tempo pa por rekonstruí su ekonomia pa asina e por gana e plaka ku e mester paga bek. E preshon riba e bankonan pa aksepta e kombenio aki te asta a bai via Nashonnan Uní. E debe di Nicaragua al fin al kabo tambe ta un responsabilidat internashonal: Dos luna promé ku e kaïda di Somoza e Fundashon Monetario Internashonal (I.M.F.) a duna Somoza un fiansa di 64 miyon dolar, segun un nota interno "to stabilize the regimen".
Sinembargo ta keda hopi problema ainda pa resolve. E indústria mester worde rekonstruí i di su bestianan (importante pa eksportashon di karni) 300.000 baka a worde matá. Na e momento aki e pueblo di Nicaragua ta kome karni ku eigenlijk e mester a eksportá. Den e sektor di peska (tambe importante pa eksportashon) igualmente tin hopi problema, ya ku 80% di e barkonan a worde hortá. Lo tuma tres aña pa drecha e situashon aki. Tambe e minanan di oro ta den un estado deplorabel komo ku nunka plaka a worde inverti pa drecha e sirkunstansianan di trabou den e minanan.

E sektor privá

Nicaragua tin un fayo riba su balansa di pago di 300 miyon dòlar i pa por kubri esaki e pais mester oumenta su eksportashon drastikamente. E modelo di desaroyo di Nicaragua ta sosialista. Tòg e no ta parse asina ekstremo manera esun di Cuba. Mirando e bon relashon entre Cuba i Nicaragua nos por asumi ku Nicaragua lo purba di evita e erornan di Cuba. Esei no ta toka solamente e intento pa evita un blokeo merikano (ku kisas lo no yuda hopi despues ku Reagan i su reakshonarionan a tuma poder), pero tambe e aspirashon pa un komunidat pluriforme. Ounke ku nan mester kumpli ku mas reglamento, e sektor privá di komersio ta funkshona normalmente.
Segun Gorostiaga 80% di e produkshon industrial ta den man privá. Bo por papia anto di un ekonomia mesklá di empresa privá i di planifikashon. Nicaragua kier laga empresanan privá funkshona den e kuadra di planifikashon di gobierno, ounke ku e gobierno no kier regla tur asunto hopi detayadamente.
Ku ayudo di 4 mekanismo, esta e maneho bankario, e regulashon di devisanan i ekspertonan, e apoyo di sindikatonan i e impuestonan, Nicaragua lo logra su meta di por rekonstruí i kontrolá su mesun ekonomia. Esaki si Reagan ku su gang no disidi pa bai sabotiá e ekonomia di Nicaragua.

WORKSHOPS

DEEL 2

In ons vorige nummer brachten wij reeds het eerste deel van een verslag over de tijdens de stakingsdagen gehouden workshops. Hier volgt nu het tweede en laatste deel van dit verslag. Tevens tekenen we hierbij aan dat het van groot belang is dat er met de resultaten van deze workshops iets gedaan wordt en hopen derhalve dat de commissie die zich met de workshops heeft beziggehouden, haar belangrijke werk doorzet.

TWEEDE DAG

Stelling 2

De meeste groepen hebben gezien de gelijkheid van de stellingen één en drie, deze samengetrokken en eerst behandeld. Het gevolg hiervan is (waarschijnlijk) dat de beantwoording van stelling twee bij meerdere groepen in het gedrang kwam en niet behandeld is. De algemene verslagen van de tweede dag zijn dan ook uiteen gevallen in twee delen: een verslag van stelling 1 en 3 en een van stelling 2.

De beantwoorders van stelling 2 waren het over het algemeen erover eens, dat ieder lid van een vakbond recht heeft op 100% indexering. Echter, dit recht mag niet leiden tot een te groot verschil in het reele inkomen (wat je in je handen krijgt aan het eind van de maand), van de leden.
Enkele suggesties:

- Huidige indexeringssysteem deugt niet, noch 5-C, noch de 100% indexering die nu tijdelijk is toegepast.
- Geen 5-C-systeem.
- Wel aftopping bij de draagkrachtigen geleidelijk naar de minder draagkrachtigen toe maar met garanties (niet als systeem 5-C).
- 100% indexering, maar compensering van de minder draagkrachtigen met extra belasting-aftrekposten en dergelijke.
- 100% indexering, maar iedereen krijgt waar hij recht op heeft.
- Aftopping met minimum bedrag voor de topgroep.

Verslag van de reacties op de stellingen 1 en 3 van 5 maart 1981

Gemakshalve hebben wij de beide stellingen in dit verslag samen verwerkt, omdat men dat bij de rapportage ook heeft gedaan.
De stellingen luiden: Het onderwijs vervrouwelijkt; dit heeft consequenties voor de vakbond. Het grootste aantal leden is vrouwelijk, met een zwakke rechtspositie.

Wat is hierover uw mening?

De meeste groepen volstonden met een opsomming van de bekende voorbeelden, zoals:
De gehuwde vrouw kan niet in vaste pensioengerechtigde dienst.
De ongehuwde vrouw kan daar wel voor in aanmerking komen, maar verliest haar reeds gestorte pensioenjaren, als zij trouwt voor zij tien jaar heeft volgestort.

De gescheiden vrouw moet langer dan 5 jaar getrouwd zijn geweest om gehuwdensalaris te kunnen innen.

De weduwe kan maar heel moeilijk alsnog het kostwinnerschap verkrijgen.
De werkeloze vrouw wordt niet als arbeidskracht beschouwd.

Iedereen was het er over eens dat dit niet terecht is, hetgeen als volgt werd genotiveerd:

- Iedereen heeft recht op arbeid.
- Gelijke arbeid, gelijke betaling.
- Er is geen verschil in bevoegdheid, dus mag er geen verschil zijn in rechtspositie.
- De vrouw wordt zo uitgebuit.
- In het bedrijfsleven is hier al een doorbraak te bekennen, de overheid zou het goede voorbeeld moeten geven. Maar men is anderzijds ook van mening dat de vrouw haar eigen zwakke positie zelf in stand houdt en zelfs versterkt.
- Omdat de vakbond ook vervrouwelijkt, is de macht van de bond minder groot.
- In het onderwijs houden wij zelf dit in stand, door seksistisch op te voeden.
- Wij moeten zélfbewuster leven.
- De vrouw is bang voor de publieke opinie.
- De vrouw is bang voor werkeloosheid.

T.a.v. stelling 3 is iedereen het er over eens, dat wij pressie moeten uitoefenen en de diskrepantie m.b.t. onze collega's niet toe moeten staan. Dit moeten wij doen door:

- Mee te helpen aan een mentaliteitsverandering in deze maatschappij.
- Een bewustmakingsproces op gang helpen brengen.
- Voorlichting geven aan de gemeenschap.
- Voorlichting geven over het L.M.A.
- Door buiten-parlementaire akties te organiseren.
- Hierbij gebruik te maken van de media.
- Voor zolang er geen juridische basis aanwezig is: wanneer bepaalde gevallen in de praktijk gesignaleerd worden, moeten wij er samen voor zorgen, dat die er komt.
- We moeten samen een vuist maken.

Opmerkingen

Zelf zaken financieren, waar ontslagen werkneemsters geplaatst kunnen worden.
Cesantia-regeling afdwingen.
Konkreet probleem: de kleuterleidsters. Hier moet snel iets aan gedaan worden. Deze mensen kunnen zich niet permiteren te trouwen.

Maneho pa ku studiantenan stranhero of protekshon di e merkado laboral?

Manera tur hende sa ya ta hopi aña ku Aruba ta manda su studiantenan bai studia na paisnan ku no ta Hulanda. Algun di e paisnan ey ta Merka, Colombia i Puerto Rico. E gobierno ku ta manda e studiantenan aki ta desea pa nan haya un bon trato, di manera ku nan por haya e máksimo oportunidat pa studia i biba un bida normal. Ta p'esei tawata pa nos un asombro hopi grandi ora ku nos a pone man riba un karta di nos gobierno aktual, firma pa gezaghebber di teritorio insular di Aruba den nomber di nos ministro di hustisia. E karta tawata trata un petishon pa haya atmishon na Aruba pa por studia na e L.T.S. Maarten Luther King. E petishon aki a wordo hasí pa un muchahomber di 19 aña, ku ta biba na St. Maarten. Ela sigi su L.T.S. P-stroom na Sint Maarten i ela bin Aruba pa sigi e L.T.S. A-stroom ya ku esei no ta posibel na Sint Maarten. Ta asina ku hopi muchanan di Isla Riba ta bai sigi skolnan di enseñansa mas avansa na sea Korsou of Aruba. Den a kaso aki ta trata di un di e studiantenan ku ta bini pa sigi e L.T.S. A-stroom i ku kisas despues por sigi un of otro di e kursonan di anochi na e L.T.S.-nan Maarten Luther King i John F. Kennedy.

Akinan ta sigi e karta:

Oranjestad, 7 april 1981

Naar aanleiding van uw toelatingsaanvrage d.d. 31 december 1980 om een vergunning tot verblijf zulks om alhier aan de Martin Luther King School te kunnen studeren, deel ik u mede dat de onderhavige aanvrage met het oog op het algemeen belang is afgewezen, aangezien u op grond van uw leeftijd — u bent reeds 19 jaar oud — voor het volgen van onderwijs niet tot Aruba kan worden toegelaten.
Bovendien zal u op grond van uw leeftijd ongetwijfeld in het arbeidsproces moeten worden opgenomen om in uw levensbehoefte te kunnen voorzien. Gezien de heersende werkloosheid op Aruba is het algemeen belang niet gediend met uitbreiding van de arbeidsmarkt met vreemde arbeidskrachten.
Mocht u zich op het eiland bevinden, dan dient u zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen veertien (14) dagen na dagtekening van deze brief, het eiland te verlaten.

Namens de Minister van Justitie,
De Gezaghebber van het
Eilandgebied Aruba,
Plaatselijk Hoofd van Politie.

Pa nos ta hopi straño ku un muchahomber:
- ku ta biba na Sint Maarten ya for di su infansia (e tin nashonalidat merikano);
- ku semper a bai skol na Sint Maarten;
- ku a haya beka di gobierno sentral (den kual gobierno e partido mayoritario ku ta forma e gobierno insular aktual ta partisipá;
- ku ya ta permanesiendo for di prinsipio di e aña eskolar 80/81 na Aruba;
- ku probablemente 1 aña so lo residensiá na Aruba en konekshon ku su estudio;
- ku a hasi, manera nos a komprondé, 3 petishon promé ku ela haya kontesta ta wordu nengá atmishon pa bin sigi un estudio i asina kité di un oportunidat di por yuda su mes. Nos ta konsidera esaki un insulto pa kada studiante stranhero ku lo kier bin sigi su estudio na Aruba. E karta aki tin un smak amargo i ta reflehá un mentalidat hipókrita ya ku sí ta wordu sperá ku nos studiantenan afó lo wordo trata bon.

Ademas e karta ta hasi menshon di ku e interes general no ta permití un hoben di 19 aña sigi kualkier forma di enseñansa na Aruba i esaki pa nos ta un misterio. Kiko por ta e relashon entre e interes general i e edat di e hoben den e kaso aki? Si e hoben wordu saká for di Aruba, anto lo mester t'asina ku for di Antiyas e lo mester wordu saká ya ku esaki ta sosedé den nomber di ministro di hustisia di Antiyas!

Protekshon di e merkado laboral

Awor ta bini e parti di e merkado laboral di Aruba ku no por karga e peso di trahadornan stranhero. Den e karta e argumento di e edat di 19 aña ta wordu usá p'asina por manda e hoben bèk Sint Maarten riba e argumento di e situashon laboral na Aruba, ku no tin nada di aber ku e petishon hasí pa e hoben aki.
Awor nos kier lansa algun pregunta:

No ta asina ku atmishon ta wordu duná na stranheronan pa bin traha den e sektor hotelero (koki, housekeeping, casinocontroler etsétera) mientrastanto tin hendenan lokal pa hasi e trabounan aki?

No ta asina ku den e dunamento di permit pa traha na Aruba hopi biaha e chinesnan i e portugesnan ta bini pa trabounan ku no mester ningun rekisito manera un diploma? (empresanan di "famiya").

No ta asina ku tin hopi dominikano i kolombiano ta trahando den e garashinan di nos "autodealers" komo mekániko i akinan na L.T.S. John F. Kennedy tin un kurso pa mekániko, fuera di tur esnan ku ta mekániko kaba?

No t'asina ku algun aña pasá un tal "Mike Russel" a haya permiso pa keda na Aruba (ku kontraktnan grandi na Lago) mientrastanto ku e tabata poní riba e "blacklist" di Antiyas?

No ta asina ku e batayon di ekspertonan ku ta bini for di Hulanda "in het kader van de ontwikkelingssamenwerking", ku hopi biaha no ta asina nesesario i tambe hopi biaha no ta funshonando bon, ta kita chens (i trabou) di nos mesun ekspertonan?
(Den "Amigoe" di 16-4-'81 a sali un artikulo riba e asunto aki, esta "Technische hulp laat veel te wensen over"). Den e lus aki mirá tambe nos por papia di protekshon di nos merkado laboral.

Ku e ehempelnan aki nos kier mustra riba e inkonsekuensia di e gobierno aktual den e dunamento di permiso pa residensiá na Aruba pa trabou. Den a kasonan aki e argumento di interes general lo tabata di masha poko importansia, segun nos.

Ridikulo

Nos ta spera ku den futuro e maneho pa ku e trahadornan stranhero no wordu konfundí ku e maneho (si tin maneho) pa ku studiantenan stranhero i ku e personanan responsabel p'esaki sigi e maneho stipulá konsekuentemente.
Probablemente e hoben lo a kaba ku su eksamen ora e edishon aki sali i lo a regresá Sint Maarten. Pero pa nos e echo ta, ku e kontenido di e karta ta asina ridíkulo, ku ta hustifiká pa komentariá esaki publikamente.

GRAWATA

Grace a bai i Félis a bin. Nos ta spera ku e felisidat aki ta konta pa enseñansa tambe, despues di e era di (dis-)Grace.

●

Reagan kier proteha e islanan di Karibe kontra di komunismo. Pa logra esaki e tá buskando personanan ku kalidatnan di Pinochet, Stroessner, Somoza (que en paz NO deskanse) i Baby Doc pa tuma over. Solisitantenan di kada isla por manda nan "curriculum vitae" hunto ku dos portret na: Ofisina Neo-Fasista Arubano, Wilhelminastraat, Aruba.
Reagan mes lo sòru pa e resto.

●

Zaandam a keda hopi sorpresá ora ku el a ripara durante su bishita na State Department ku e merikanonan tabata hopi bon na altura di loke ta pasando na Aruba. T'asina bobo e homber ta of ta nunka el a lesa su matutino C.I.A.RIO?

●

Mirando e kantidat di kartanan ku a bai perdi den seno di parlamento insular, nos ta suheri pa kambia nos promé loopjongen pa un brievenbesteller responsabel ku a siña pa su profeshon.

●

Por ta ku e martiu ta mas sabí ku Frans...

●

E diálogo entre MEP i e sindikatonan den futuro lo wordo reglá dor di e Cuerpo pa Assistensia Voluntario di Aruba (CAVA) i Zep Wever.

●

Ku C.A.V.A. Baby Croes porfin tambe a haya su Ton Ton Macoute.

●

Ku tur e "roler boogynan" riba kaya mas i mas outomobilista ta puntra nan mes si esakinan tambe sa paga "wegenbelasting".

●

Ta hopi remarkabel di wak e muskanan di "Constitutionele Zaken" bula ront di e kabes di Betois. Ta kiko nan ta hole? Fueee!

●

Gezaghebber - gezagverliezer - loopjongen.

●

Awor nos tur sa ku "The queen of Saba" eigenlijk ta "The whore of Saba".

●

Awendia mas i mas hende ta keha di muska. Ta parse ku e muskanan sı ta sigui ordo di fiskal i ya kaba a kuminsa mnda di Kudawecha pa Palo Marga.

●

Awor ku b'a kaba di lesa grawata, sigui pa pahina 1.

Si bo ta interesá pa abonå riba e revista Skol i Komunidat, yena e formulario aki bou i mandé mas pronto posibel pa nos na e sigiente adres:

SKOL I KOMUNIDAT, CHUCHUBISTRAAT 4, ARUBA

Nos ta suplikabo pa manda bo check huntu ku e formulario.
Tambe ta posibel pa depositá e suma riba nos kuenta bankario: A.B.N. nr. 31.47.886.

Si, mi ta interesá pa abonå riba e revista Skol i Komunidat pa e prèis di:

- ☐ *Antiyas:* *NAf. 25,— pa 10 numero*
- ☐ *Hulanda:* *NAf. 25,— pa 10 numero (ku bapor), ku avion NAf. 40,—*
- ☐ *Otro paisnan:* *NAf. 25,— pa 10 numero*

(Por fabor, marke un x den loke ta aplikable pa bo).

NOMBER: . . . .

ADRES: . . . .

Por fabor, sea asina bon di NO manda paga vía postwissel.

Adhuntu mi ta ☐ *manda un check*
☐ *depositá e suma riba boso kuenta bankario*

E preisnan aki ta konta pa tur aplikashon ku nos ta risibi despues di 1-1-1981. *Firma* ....